

عملکرد کمیسیون‌ها در اجرای
برنامه‌های ابلاغی ریاست مجلس
شورای اسلامی در دوره هشتم
(ویرایش دوم)

به نام خدا

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱
۱. کمیسیون آموزش و تحقیقات.....	۲
۲. کمیسیون اجتماعی.....	۴
۳. کمیسیون اقتصادی.....	۵
۴. کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی.....	۷
۵. کمیسیون انرژی.....	۱۲
۶. کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات.....	۱۳
۷. کمیسیون بهداشت و درمان.....	۱۵
۸. کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور.....	۱۷
۹. کمیسیون صنایع و معادن.....	۱۸
۱۰. کمیسیون عمران.....	۲۰
۱۱. کمیسیون فرهنگی.....	۲۳
۱۲. کمیسیون قضایی و حقوقی.....	۲۶
۱۳. کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی.....	۲۸

عملکرد کمیسیون‌ها در اجرای برنامه‌های ابلاغی ریاست مجلس شورای اسلامی در دوره هشتم (ویرایش دوم)

مقدمه

در ابتدای مجلس هشتم و به‌منظور تدوین یک استراتژی بلندمدت برای مجلس شورای اسلامی در مجلس هشتم در یک ابتکار ازسوی ریاست محترم مجلس با اخذ نظرات صاحب‌نظران، کارشناسان و کمیسیون‌ها برنامه کاری برای کمیسیون‌های مجلس به تفکیک طراحی و توسط ریاست محترم مجلس در دوره هشتم ابلاغ گردید و بعدها در طی سال‌های اول و دوم و تا اواسط سال سوم با برگزاری جلساتی مجلس در صدد برآمد تا این برنامه‌ها را عملیاتی نماید. این گزارش برای ارزیابی اقدامات انجام شده ازسوی کمیسیون‌ها توسط مرکز پژوهش‌های مجلس تهیه و ارائه شده است و البته مبتنی بر دسترسی به اطلاعاتی بوده که انتشار یافته و در اختیار مرکز قرار داشته است و لذا شاید اخذ اطلاعات تکمیلی موجب بازنگری در این گزارش گردد.

۱. کمیسیون آموزش و تحقیقات

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	قوانین مورد نیاز برای تحقق سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی پژوهش و آموزش در کشور	در قالب برنامه پنجم توسعه اقدام شد
۲	بررسی ادغام وزارتین آموزش و پرورش و علوم و تحقیقات و فناوری	اقدامی صورت نگرفت
۳	قانون حذف کنکور و ساماندهی آن	با توجه به تصویب قانون در مجلس هفتم اقدامی صورت نگرفت
۴	قانون متوازن نمودن تحصیلات دانشگاهی با نیازهای کشور	اقدامی صورت نگرفت
۵	تدوین شاخص‌های کارآمدی نظام جمهوری اسلامی ایران	اقدامی صورت نگرفت
۶	قانون تقویت مرکز پژوهش و تحقیقاتی به نحوی که بیشترین ارتباط با تولید و رفع نیازهای فناوری کشور داشته باشند	در قالب لایحه شرکت‌های دانش‌بنیان بررسی شد
۷	قانون حمایت از تولید علم و فناوری به‌خصوص فناوری پیشرفته	در قالب لایحه شرکت‌های دانش‌بنیان بررسی شد
۸	قانون جهت متوازن نمودن ساختار آموزش و پرورش و مردمی کردن آن	اقدامی صورت نگرفت
۹	تدوین قانون جامع علمی کشور	در شورای عالی انقلاب فرهنگی تدوین و تصویب شد
۱۰	ارائه گزارش از اجرای اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی در مورد دستگاه‌های زیرمجموعه آن کمیسیون	به کمیسیون آموزش ارتباطی نداشت

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱۱	ارائه گزارش سالانه نظارتی به هیئت رئیسه از دستگاه‌های زیرمجموعه آن کمیسیون	به صورت موردی اقدام شد
۱۲	نظارت بر اجرای دقیق قوانین و بررسی تخلفات قانونی در دستگاه‌های زیرمجموعه آن کمیسیون و ارائه آن به هیئت رئیسه	به صورت موردی اقدام شد
۱۳	بررسی تدوین آیین‌نامه‌هایی که مطابق قوانین باید در موعد مقرر تدوین و تصویب می‌گردید و ارائه گزارش به هیئت رئیسه	به صورت موردی اقدام شد

۲. کمیسیون اجتماعی

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	قانون جامع حمایت از تعاونی‌ها (نوع اول و دوم) در رابطه با اصل ۴۴	با توجه به لایحه دولت و سپس استرداد آن توسط دولت بلا تکلیف ماند
۲	قانون جامع تأمین اجتماعی (امداد، بهزیستی، رفاه و ...)	در برخی موارد قوانین اصلاح شد اما قانون جامع تدوین نشد
۳	قانون جامع صندوق‌های بازنشستگی و هماهنگی آنها	اقدامی صورت نگرفت
۴	بررسی و بازنویسی قانون کار (روابط کار)	اقدامی صورت نگرفت
۵	قانون جامع اشتغال (در چارچوب چشم‌انداز و رسیدن به اشتغال کاری در ۱۴۰۴)	در برخی موارد قوانین اصلاح شد اما قانون جامع تدوین نشد
۶	تدوین قانون جامع بیمه بیکاری و خسارت ناشی از خصوصی‌سازی و آزادسازی (خدمات مدیریت کشوری و اصل ۴۴)	قانون مربوطه تدوین و به تصویب مجلس رسیده است
۷	نظارت بر اجرای اصل ۴۴ در دستگاه‌های زیرمجموعه آن کمیسیون و ارائه گزارش سه‌ماهه به هیئت رئیسه	به کمیسیون اجتماعی ارتباطی نداشت و در دستور کار کمیسیون اصل ۴۴ قرار گرفت
۸	نظارت بر تدوین آئین‌نامه‌هایی که طبق قانون دستگاه‌ها ملزم شده‌اند و ارائه آن به هیئت رئیسه	به صورت موردی بررسی شده است
۹	نظارت بر اجرای دقیق قوانین و تهیه گزارش از تخلفات مربوطه	به صورت موردی بررسی شده است
۱۰	همکاری در جهت حذف مقررات زائد و تنقیح قوانین	به صورت موردی بررسی شده است
۱۱	ارائه گزارش نظارتی سالیانه به مجلس	به صورت موردی بررسی شده است

۳. کمیسیون اقتصادی

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	تدوین قوانین بسترساز تحقق سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی در بخش‌های اقتصادی و زیربنایی و نظارت دقیق بر اجرای صحیح اصل ۴۴ و گزارش مرتب سه ماهه به هیئت رئیسه	۱. از ۱۰ بند نخست ابلاغیه رئیس محترم مجلس شورای اسلامی تنها بند دهم (اصلاح قانون تجارت) به نحو کامل در دوره مجلس هشتم به سرانجام رسید که آن نیز با محوریت کمیسیون حقوقی و قضایی بود. درخصوص دیگر بندها می‌توان برخی مصوبات کمیسیون اقتصادی را در راستای تحقق
۲	تدوین قانون کنترل و مهار تورم ازجمله مسکن	سند چشم‌انداز ۲۰ ساله دانست مانند اصلاح قانون امور گمرکی، قانون توسعه نهادها و ابزارهای مالی جدید، قانون زکات، لایحه مبارزه با قاچاق کالا و ارز، اصلاح قانون نظام صنفی و برخی اصلاحات جزئی در قوانین مالیاتی.
۳	شناسایی قوانین مغایر با قانون نحوه اجرای اصل ۴۴ (کار، تأمین اجتماعی، بورس، تجارت و ...)	۲. کمیسیون برنامه‌ای برای تدوین قانون اصلاح نحوه عمل بانک مرکزی (بند «۴»)، تدوین شاخص اندازه‌گیری فساد اقتصادی (بند «۶»)، تدوین ضوابط و طبقه‌بندی و قراردادهای بین‌المللی (بند «۸»)، تدوین قانون تحقق عدالت (بند «۹») و تدوین قانون کنترل و مهار تورم ازجمله مسکن (بند «۲») نداشته است.
۴	تدوین قانون جهت اصلاح نحوه عمل بانک مرکزی	۳. درخصوص بندهای نظارتی و تنقیح قوانین (بندهای «۱۱» الی آخر) از کمیسیون خروجی مشخصی در دست نیست.
		اقدام نشد

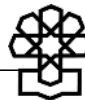
ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۵	بررسی اثربخشی قوانین و سیاست‌های متخذه حول برنامه سود بانکی و ارائه راهکار اصلاحی	اقدام نشد
۶	تدوین شاخص‌های اندازه‌گیری فساد اقتصادی در کشور	اقدام نشد
۷	تدوین شاخص‌های نظارتی اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴	اقدام نشد
۸	تدوین ضوابط قراردادهای بین‌المللی و نحوه طبقه‌بندی و بررسی آن در مجلس	اقدام نشد
۹	تدوین قانون تحقق عدالت در ابعاد مختلف	اقدام نشد
۱۰	بررسی قانون تجارت و اصلاح آن	بررسی و تصویب شد ولی مورد ایراد شورای نگهبان قرار گرفت
۱۱	نظارت بر تدوین آیین‌نامه‌هایی که در قوانین دولت ملزم به تهیه آنها شده است و ارائه آنها به هیئت رئیسه	به صورت موردی انجام شد
۱۲	ارائه گزارش نظارتی سالیانه یا هر شش ماه به مجلس در زمینه اجرای درست قوانین و احصای تخلفات دستگاه‌ها از قوانین و ارائه آن به هیئت رئیسه	به صورت موردی انجام شد
۱۳	همکاری در جهت حذف مقررات زائد و تنقیح قوانین مخصوصاً قوانین پولی و بانکی و معاملات دولتی و محاسبات کشور	اقدام نشد

۴. کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	تدوین قانون توسعه دیپلماسی پارلمانی	بررسی سوابق کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی درخصوص اجرای بندهای فوق (۱ تا ۴ مربوط به سیاست خارجی) نشان می‌دهد که این کمیسیون در دوره هشتم مجلس شورای اسلامی درخصوص تدوین قانون توسعه دیپلماسی پارلمانی و تدوین استراتژی همگرایی با همسایگان اقدام خاصی را به استثنای برگزاری جلساتی با مقامات کشوری و برخی سفرای خارجی انجام نداده است. به‌طور کلی کمیسیون هیچ طرح و مصوبه خاصی درخصوص این موضوعات نداشته است. یادآور می‌شود دفتر مطالعات سیاسی مرکز پژوهش‌ها در دوره هشتم درخصوص هر دو موضوع چندین گزارش کارشناسی را منتشر کرده است.
۲	تدوین استراتژی همگرایی با همسایگان	درخصوص دو موضوع «آسیب‌شناسی دیپلماسی کشور و راه‌های بهبود آن» و «بررسی شرایط افغانستان و ارائه استراتژی نحوه مواجهه با اقدامات ناتو در شرایط آتی»، کمیسیون بعضاً و به اقتضای شرایط و تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی در چارچوب وظایف خود برای پیگیری موضوع، جلساتی را با حضور مقامات و مسئولان مربوطه (به‌ویژه از وزارت امور خارجه) برگزار کرده است. البته درخصوص این موارد نیز نتیجه کار به ارائه و پیشنهاد راهبرد مشخصی از طرف کمیسیون منجر نشده است.
۳	آسیب‌شناسی دیپلماسی کشور و راه‌های بهبود آن	بررسی شرایط افغانستان و ارائه استراتژی نحوه مواجهه با اقدامات ناتو در شرایط آتی
۴	بررسی شرایط افغانستان و ارائه استراتژی نحوه مواجهه با اقدامات ناتو در شرایط آتی	

اقدام انجام شده در کمیسیون	عنوان	ردیف
<p>کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در خصوص اجرای مفاد بندهای ۵ تا ۷ در خصوص مسائل امنیتی اقدامات موفقیت‌آمیزی به شرح ذیل انجام داده است:</p> <p>- قانونمندی همکاری‌های امنیتی با کشورهای همسایه:</p> <p>برخی توافقنامه‌های امنیتی که با اکثریت آرا در کمیسیون امنیت ملی مجلس هشتم به تصویب رسیده‌اند عبارتند از:</p>	<p>تدوین الگوی همکاری امنیتی و دفاعی در منطقه خلیج فارس</p>	<p>۵</p>
<p>● لایحه موافقتنامه همکاری‌های امنیتی میان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین</p> <p>● لایحه موافقتنامه همکاری و هماهنگی امنیتی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سلطنت عمان</p>	<p>بررسی موضوع خدمت نظام وظیفه و ارائه الگوی مناسب با شرایط امروز نیروهای مسلح</p>	<p>۶</p>
<p>● لایحه موافقتنامه همکاری‌های امنیتی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قطر</p> <p>● لایحه موافقتنامه همکاری‌های امنیتی میان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت کویت</p> <p>● لایحه موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه در زمینه مبارزه علیه قاچاق مواد مخدر، جرائم سازمان‌یافته و تروریسم به شماره ثبت ۴۹۰</p> <p>- تصویب طرح تقویت مرزبانی جمهوری اسلامی ایران با رویکرد حمایت از توسعه زیرساخت‌های امنیتی - انتظامی مناطق مرزی</p> <p>- دیپلماسی فعال در حمایت از دستاوردهای هسته‌ای کشور مانند طرح مقابله با توطئه‌های آمریکا و انگلیس به منظور صیانت از دستاوردهای صلح‌آمیز هسته‌ای یا حمایت از حضور فعال جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با دانش اتمی مانند حمایت کمیسیون از لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه جهانی بهره‌برداران هسته‌ای</p>	<p>تدوین ملاحظات امنیت ملی کشور در برنامه پنج‌ساله پنجم و بودجه سال ۱۳۸۸</p>	<p>۷</p>

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
		<p>یا لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در سازمان اروپایی پژوهش‌های هسته‌ای</p> <p>- حمایت از حقوق جانبازان و ایثارگران جنگ تحمیلی مانند تصویب طرح الزام دولت به پیگیری حقوق جانبازان و قربانیان جنگ شیمیایی و میکروبی علیه جمهوری اسلامی ایران یا تصویب طرح استفساریه ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان مصوب ۱۳۶۹</p> <p>- حمایت از حضور فعال بسیج در عرصه‌های فرهنگی مانند تصویب طرح کمک به اجرای مأموریت‌های فرهنگی جوانان بسیج به شماره ثبت ۴۱۵</p> <p>- نقش‌آفرینی فعال در مدیریت برخی حوادث پس از فتنه سال ۱۳۸۸</p> <p>- در فتنه سال ۱۳۸۸ کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی پرتحرک‌ترین کمیسیون و بازوی توانای نظام بود. از طرف کمیسیون، کمیته ویژه‌ای تشکیل شد. این کمیته با کاندیداهای مراجع تقلید و بسیاری از شخصیت‌های تأثیرگذار جلسات مؤثری داشت و جریان‌ات را با جزئیات کامل پیگیری کرد. برای مثال کمیته ویژه‌ای را در رابطه با حوادث بازداشتگاه کهریزک تشکیل داد.</p> <p>- اصلاح مواردی از قانون خدمت وظیفه</p> <p>- ایفای نقش تأثیرگذار در تصویب لایحه ایجاد حریم حفاظتی - امنیتی در اطراف تأسیسات و اماکن طبقه‌بندی شده یا حساس کشور</p> <p>- تشکیل کمیته حقوق بشر</p> <p>- تشکیل کمیته حقوق بشر از اقدامات مبتکرانه‌ای بود که کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی انجام داد و هدف آن</p>

اقدام انجام شده در کمیسیون	عنوان	ردیف
<p>مقابله با حرکت‌های ضدحقوق بشری بود که علیه ایران دامن زده شده است</p> <p>- تشکیل کمیته مطالبات ملی</p> <p>- کمیته مطالبات ملی به منظور حمایت‌های تقنینی برای مقابله با سرقت آثار فرهنگی توسط آمریکایی‌ها و کشورهای غربی تشکیل شد</p> <p>در عین حال باید متذکر شد که مواردی از حیث امنیتی دفاعی وجود دارد که از اهمیت بالایی برخوردار بوده است که مورد بررسی جدی کمیسیون واقع نشده است و یا از آن غفلت شده است که باید در دستور کمیسیون در مجلس نهم قرار گیرد. این موارد عبارتند از:</p> <p>۱. مشخص نشدن طرح جامع حراست‌ها</p> <p>۲. عدم برخورد قاطع و جدی در نوع برکناری آقای منوچهر منکی</p> <p>۳. ضعف رایزنی با پارلمان اروپا با رویکرد پیشگیری از تصویب برخی تحریم‌های احتمالی</p> <p>۴. ضعف هیئت پارلمانی ایران در سفر به لیبی در بحبوحه سقوط دولت معمر قذافی</p> <p>۵. عدم استانداردسازی طرح‌های امنیت اخلاقی و امنیت اجتماعی نیروی انتظامی</p> <p>۶. رفع نشدن برخی خلأهای تقنینی برای بازنگری در ساختار سازمانی ناجا به منظور چابک‌سازی و ارتقای کارآمدی آن</p> <p>۷. عدم طراحی الگوهای مدیریت حل تعارض در جهان اسلام به منظور تقویت همگرایی میان کشورهای اسلامی</p> <p>۸. تدوین نشدن قوانین مورد نیاز برای تقویت همگرایی بین اقوام</p>		

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
		۹. عدم اتخاذ قوانین لازم برای مقابله با فرقه‌های ضاله و عرفان‌های نوظهور
		۱۰. فقدان طرح جامع مدیریت بحران دفاعی در ساختار امنیت ملی
		۱۱. ضعف بهره‌وری حداکثری از ظرفیت گروه‌های دوستی - پارلمانی
		۱۲. ضعف حمایت‌های تقنینی - نظارتی از توسعه زیرساخت شبکه‌ای در ساختار دفاع ملی مانند حملات مرتبط با ویروس استاکسنت یا شعله به تأسیسات هسته‌ای ایران

۵. کمیسیون انرژی

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	اساسنامه شرکت ملی نفت ایران*	قانون نفت و قانون وزارت نفت تصویب شده، مرحله بعد که در دستور کار مجلس نهم خواهد بود پیگیری می‌شود
۲	اساسنامه شرکت ملی گاز ایران	بلااقدام ماند
۳	اساسنامه شرکت ملی پتروشیمی ایران	بلااقدام ماند
۴	تدوین قانون جامع انرژی	بلااقدام ماند
۵	تدوین استراتژی صدور گاز متناسب با امنیت ملی و منافع ملی کشور با همکاری کمیسیون امنیت ملی	بلااقدام ماند
۶	تدوین مقررات قانونی جهت طبقه‌بندی تصویب قراردادهای خارجی حوزه انرژی	بلااقدام ماند
۷	تدوین ضوابط و مقررات خاص جهت خصوصی‌سازی نیروگاه‌ها و تشویق سرمایه‌گذاران در این جهت و حفظ حقوق آنان	بلااقدام ماند
۸	تدوین ضوابط و امتیازات خاص جهت سرمایه‌گذاری در پالایشگاه‌ها جهت رفع کاستی‌های سوخت به‌نحوی که وابستگی کشور در این جهت از بین برود.	بلااقدام ماند
۹	تدوین قوانین بسترساز تحقق سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی در زمینه انرژی	خاتمه یافته است
۱۰	تدوین ضوابط خاص برای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در مناطقی که حوزه مشترک نفت و گاز با سایر کشورها باشد	بلااقدام ماند

* باتوجه به قانون نفت، یک شرکت اصلی دیگر در این ردیف قرار می‌گیرد که شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی است و لذا به این برنامه اضافه می‌شود.

۶. کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	تدوین قوانین بسترساز تحقق سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی در بحث‌های اقتصادی و زیربنایی	این عنوان کلی است و عملکرد کمیسیون در قالب عناوین بعدی قابل ارزیابی است
۲	تدوین الگوی مطلوب برنامه‌ریزی	اقدام مستقلی انجام نشده است بخشی از پیش‌نویس قانون برنامه و بودجه که به سفارش کمیسیون توسط دیوان محاسبات کشور تهیه شده است به تهیه برنامه‌های میان‌مدت اختصاص دارد
۳	تدوین مدل بودجه‌ریزی	با سفارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات دیوان محاسبات کشور، پیش‌نویس قانون برنامه و بودجه را تهیه کرده است. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز براساس مجموعه پژوهش‌های انجام داده ظرف ده سال گذشته، پیش‌نویس قانون بودجه‌ریزی در ایران را تهیه و به کمیسیون ارسال کرده است. هیچ‌یک از کارهای مزبور به نتیجه مشخصی نرسیده است
۴	تدوین قانون نحوه نظارت بر اجرای بودجه	طرحی تحت عنوان «اصلاح موادی از قانون دیوان محاسبات» تهیه و به کمیسیون ارجاع شده بود که به نتیجه خاصی منجر نشد
۵	همکاری در تدوین برنامه پنجم	انجام شده است
۶	تدوین قانون صندوق توسعه ملی و سازوکارهای مناسب قانونی برای ارائه تسهیلات ارزی به بخش‌های خصوصی و نهادهای عمومی	در قالب ماده (۸۴) قانون برنامه پنجم توسعه انجام شده است

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
	غیردولتی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری و تولید ملی با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی	
۷	تدوین قوانین تسهیل سرمایه‌گذاری، آزادسازی، انحصارزدایی	عمدتاً در حوزه کاری کمیسیون اقتصادی قرار دارد
۸	تدوین قانون تسهیل فضای کسب‌وکار	عمدتاً در حوزه کاری کمیسیون اقتصادی قرار دارد
۹	تهیه گزارش‌های نظارتی (۶ ماهه) جهت ارائه به مجلس	انجام شده است
۱۰	نظارت بر تدوین آیین‌نامه‌هایی که دولت در قانون ملزم به آن شده است و ارائه آن به هیئت رئیسه	اطلاعی در دست نیست
۱۱	نظارت بر اجرای اصل ۴۴ و ارائه گزارش به هیئت رئیسه	توسط کمیسیون تخصصی ذیربط انجام شده است
۱۲	نظارت بر اجرای قوانین و ارائه گزارش از تخلفات قانونی به هیئت رئیسه	انجام شده است
۱۳	همکاری در جهت مقررات‌زدایی و تنقیح قوانین	اطلاعی در دست نیست

۷. کمیسیون بهداشت و درمان

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	تدوین قوانین بسترساز تحقق سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی در زمینه سلامت و بهداشت و درمان	در قالب برنامه پنجم توسعه اقدام شد
۲	بررسی اثربخشی مقررات و قوانین در ارتقا و نظام سلامت	به صورت موردی بررسی شد
۳	تدوین قوانین لازم در جهت اجرای اصل ۴۴ در بخش بهداشت و خصوصی‌سازی بیمارستان‌ها و نحوه تعامل دولت با آنها و ارائه گزارش به کمیته نظارتی مجلس در مورد اصل ۴۴	در قالب برنامه پنجم توسعه اقدام شد
۴	تدوین ضوابط بیمه درمان و بیمه مکمل	در قالب برنامه پنجم توسعه اقدام شد
۵	تدوین ضوابط و قوانین جهت بیماری‌های خاص تحت پوشش قرار دادن آنان	اقدامی صورت نگرفت
۶	ایجاد توازن در آموزش رشته‌های مختلف پزشکی و بازار کار	در قالب برنامه پنجم توسعه اقدام شد
۷	بررسی جامع از وضعیت اعتیاد در کشور (اعم از مواد مخدر و روش‌های جدید مواد روانگردان) و تدوین قوانین نحوه برخورد و معالجه آنان (با کمک کمیسیون‌های دیگر)	بررسی موردی صورت گرفت اما اصلاح قانون در مجمع تشخیص مصلحت صورت پذیرفت
۸	بررسی مجدد ضوابط توسعه و جمعیت با ملاحظات فرهنگی، سیاسی، اجتماعی (با کمک کمیسیون امنیت ملی) و ارائه الگوی متناسب با شرایط کشور	در قالب لایحه دولت بررسی صورت گرفت

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۹	بررسی راهکارهای ایجاد مراکز و شهرک‌های پزشکی و درمانی در کشور به نحوی که جمهوری اسلامی مرکزیت پزشکی منطقه گردد و تدوین قوانین لازم	اقدامی صورت نگرفت
۱۰	تدوین طرح جامع خدمات درمانی و دارویی کشور	در قالب طرح مقررات مواد خوراکی، آشامیدنی و ... بررسی شد اما به نتیجه نرسید
۱۱	تدوین قانون حمایت درمانی جامع از سالخوردگان	اقدامی صورت نگرفت
۱۲	نظارت بر اجرای دقیق قوانین و ارائه گزارش از تخلفات احتمالی به هیئت رئیسه	به صورت موردی بررسی شد
۱۳	تهیه گزارش سالیانه از دستگاه‌های زیرمجموعه آن کمیسیون	به صورت موردی بررسی شد
۱۴	بررسی تدوین آیین‌نامه‌هایی که مطابق قوانین باید در موعد مقرر تدوین و تصویب می‌گردید و ارائه گزارش به هیئت رئیسه	به صورت موردی بررسی شد

۸. کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	قانون احزاب و نقش احزاب سیاسی در نظام انتخاباتی	طرح نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی تلاشی در جهت تحقق هدف فوق و رفع خلأهای قانونی در مورد عملکرد نظارت و کارآمد کردن احزاب بود که با همکاری هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی و دفتر سیاسی مرکز تهیه و ارائه شده بود. هر چند کلیات این طرح مورد موافقت نمایندگان کمیسیون شوراها قرار گرفت اما اعضای کمیسیون در ادامه رسیدگی بسیاری از مواد طرح پیشنهادی را با موادی جایگزین کردند که متفاوت با انگیزه طراحان از ارائه طرح بود. این طرح تا حدودی به‌طور کامل در کمیسیون شوراها و مجلس هشتم بررسی شد ولی به صحن مجلس ارسال نگردید. با توجه به آنکه طرح تصویبی کمیسیون شوراها از طرح اولیه فاصله گرفته و نمی‌تواند هدف طراحان از کارآمد کردن احزاب را تأمین کند، نیازمند بررسی مجدد در کمیسیون است
۲	قانون جامع انتخابات	تهیه قانون جامع انتخابات جزء برنامه‌های کمیسیون شوراها قرار نگرفته و می‌تواند جزو اولویتهای کاری مجلس نهم قرار گیرد
۳	قانون NGOها	این برنامه جزو اولویتهای کمیسیون اجتماعی قرار گرفت و عملاً در دستور کمیسیون شوراها قرار نگرفت. این کمیسیون با ارائه طرح تأسیس و نظارت بر فعالیت و عملکرد سازمان‌های مردم‌نهاد مبادرت به تهیه قانون NGOها نموده که موادی از آن در صحن مطرح و تصویب و به دلایلی مجدداً به کمیسیون جهت بررسی بیشتر ارجاع شد. شایسته است متناسب با شرایط روز و با شرایط سازمان‌های مردم‌نهاد و ملاحظات امنیتی این طرح کاملاً تغییر یابد و از نو مورد بازنگری قرار گیرد و یا اینکه کاملاً از دستور خارج شود.

۹. کمیسیون صنایع و معادن

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	قانون جامع توسعه صنعتی کشور و اولویت‌ها	این قانون نیاز به مطالعه همه‌جانبه و اجرای یک طرح جامع دارد. باید در بخش‌های مختلف در دولت انجام گیرد و مرکز همکاری علمی داشته باشد. مناسب است از طریق کمیسیون صنایع و معادن دولت مکلف شود تا این مطالعه را انجام و ارائه کند
۲	ارائه مدل متناسب برای حل مشکل ترافیک شهرهای بزرگ و تدوین قوانین لازم در مورد حمل‌ونقل عمومی	قانون ترافیک داریم ولی اجرا نشده است
۳	تدوین قانون جهت اولویت سرمایه‌گذاری صنعتی خصوصاً در حوزه فناوری‌های نوین (ICT، بیو، نانو و ...) و رفع خلأهای قانون در حوزه فناوری‌های نوین	بلااقدام ماند
۴	ارزیابی وضعیت بخش خصوصی در فناوری اطلاعات و ارتباطات و عملکرد قانون اصل ۴۴	بلااقدام ماند
۵	ارزیابی عملکرد قانون تجارت الکترونیک، جرائم رایانه‌ای، پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای، آزادی اطلاعات	بلااقدام ماند
۶	بررسی چارچوب نقشه جامع علمی کشور و پیشنهاد برنامه اجرایی و قوانین لازم برای اجرای آن	بلااقدام ماند

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۷	بررسی فناوری نانو و اثرات آن در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و امنیت	بلااقدام ماند
۸	ارزیابی عملکرد قانون ثبت اختراعات و علائم تجاری	بلااقدام ماند
۹	راهکارهای توسعه نرم‌افزارهای متن باز در کشور	بلااقدام ماند
۱۰	بودجه‌بندی ارتباطات و فناوری اطلاعات و تأمین مالی پروژه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات	بلااقدام ماند
۱۱	بررسی راهکارهای توسعه صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور	بلااقدام ماند
۱۲	بررسی نحوه اجرای خدمات اجباری عمومی در حوزه ارتباطات کشور	بلااقدام ماند
۱۳	نظارت بر نحوه اجرا و پیشرفت قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان	بلااقدام ماند
۱۴	بررسی عملکرد دستگاه‌های اجرایی بخش فناوری در دولت	بلااقدام ماند
۱۵	ارزیابی عملکرد ستادهای نانو، بیو و هوافضا	بلااقدام ماند

۱۰. کمیسیون عمران

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	تدوین قوانین بسترساز تحقق سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی در زمینه عمران و حمل‌ونقل	در برنامه پنجم توسعه دیده شده است
۲	تدوین قانون جامع حمل‌ونقل	طرح جامع حمل‌ونقل کماکان در دست اجرا است. در این خصوص گفتنی است که این برنامه فارغ از مباحث کیفی و کمی و اهداف و مأموریت‌های مرتبط، از طریق تصویب برنامه پنجم توسعه مورد امعان‌نظر قرار گرفته است
۳	تدوین قوانین لازم جهت سرمایه‌گذاری خارجی در بخش‌های عمران و حمل‌ونقل	اقدام یا قانون خاصی جهت سرمایه‌گذاری خارجی (در بخش حمل‌ونقل) در کمیسیون صورت نگرفته است. سرمایه‌گذاری در بخش‌های عمران و حمل‌ونقل (اعم از درون‌شهری و برون‌شهری) تاکنون تابع قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی (مصوب ۱۳۸۱) بوده است، از این‌رو ضرورت دارد تا با انجام آسیب‌شناسی، موانع و عوامل مختلف موفقیت سرمایه‌گذاری (اعم از داخلی و خارجی، که سرمایه‌گذاری از بخش خارجی می‌تواند تابعی از شرایط سرمایه‌گذاری داخلی باشد) مورد مطالعه و اصلاحیه‌های حقوقی قرار گیرد
۴	بررسی عملکرد دولت درخصوص قانون جامع مسکن و ارائه قوانین اصلاحی	طرح پس از مطرح شدن در کمیسیون عمران، مورد انتقاد از بابت ابعاد کیفی، کمی و ضرورت انطباق هر چه بیشتر آن با شرایط و نیازهای جاری و آتی بازار

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
		مسکن قرار گرفت. براساس تأکید کمیسیون قرار شد تا این طرح پس از نشست‌های مشترک با مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (دفتر زیربنایی) و اعمال اصلاحات مورد بحث، مجدداً به کمیسیون عمران ارجاع شود. پس از برگزاری سه الی چهار جلسه کارشناسی، قرار شد تا اصلاحات مذکور ازسوی تدوین‌کنندگان طرح صورت پذیرد و سپس جلسات ادامه پیدا کند، اما متأسفانه نه تنها این طرح مجدداً ارائه نشده است، بلکه محورهای اصلی آن ملاک عمل متولیان ذیربط قرار گرفت
۵	بررسی راهکارهای کنترل و مهار قیمت مسکن و طرح جامع مسکن	بررسی راهکارهای کنترل و مهار قیمت مسکن یکی از موضوعاتی بود که بارها مورد سؤال از مجریان ذیربط قرار گرفت، اما در هر مرحله از جلسات، مجریان ذیربط با طرح وعده‌های بهبود و اصلاح وضعیت مورد نقد، سعی داشتند تا فشار مباحث را مرتفع نمایند
۶	ارائه مدل متناسب برای حل مشکل ترافیک شهرهای بزرگ و تدوین قوانین لازم در مورد حمل‌ونقل عمومی	در این خصوص بارها و بارها مسائل ترافیکی و مشکلات حمل‌ونقل درون‌شهری و ضرورت تحقق کامل قانون توسعه حمل‌ونقل و مدیریت مصرف سوخت کشور و همچنین نهایی و اجرایی شدن طرح جامع حمل‌ونقل مورد تأکید نمایندگان محترم کمیسیون عمران قرار گرفت. اما در هر مرحله با وعده‌های تحقق ازسوی مجریان مواجه شده است
۷	نحوه بالا بردن بهره‌وری در هزینه بودجه‌های عمرانی از طریق آزادسازی و خصوصی‌سازی	بالا بردن بهره‌وری، آزادسازی و خصوصی‌سازی تابع شرایط ضروری‌ای می‌باشد که مطالعه و آسیب‌شناسی مزبور توصیه می‌شود

اقدام انجام شده در کمیسیون	عنوان	ردیف
این برنامه‌ها تکالیفی را مدنظر قرار داده است که در فضای ارتباطی کمیسیون و هیئت رئیسه قابل رصد است	نظارت بر اجرای اصل چهل و چهارم و گزارش مرتب سه ماهه در این زمینه به هیئت رئیسه بررسی و تدوین آیین‌نامه‌هایی که مطابق قوانین باید در موعد مقرر انجام می‌گرفت و ارائه گزارش به هیئت رئیسه ارائه گزارشات سالیانه نظارتی از دستگاه‌های زیرمجموعه به هیئت رئیسه	۸
در این خصوص شایان ذکر است که کمیسیون عمران طی جلسات مستمر و به کرات، عدم اجرای قوانین در بخش‌های عمرانی و حمل و نقل درون‌شهری و برون‌شهری از جمله رعایت استانداردهای ضروری، عدم تحقق تکالیف قانونی برنامه‌های عمرانی و همچنین تأخیر در پرداخت مطالبات متروی تهران را رصد کرده است و به تبع آن، گزارشات مربوطه را به هیئت رئیسه محترم ارائه نموده است	نظارت به اجرای دقیق قوانین و ارائه گزارش در مورد تخلفات قانونی به هیئت رئیسه	۹

۱۱. کمیسیون فرهنگی

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	تدوین قوانین مورد نیاز برای تحقق سند چشم انداز و سیاست‌های کلی فرهنگی کشور و سیاست‌های همگرایی اقوام	در کمیسیون فرهنگی در دو نوبت طرحی برای «الزام دولت به تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم» تهیه شد که البته به نتیجه‌ای نرسید در مورد سیاست‌های همگرایی اقوام اقدام خاصی صورت نگرفته است
۲	قانون مرکزیت مساجد به‌عنوان محور فعالیت‌های فرهنگی	در خلال بررسی لایحه برنامه پنجم توسعه و تصویب آن، پیشنهاد دفتر مطالعات فرهنگی مبنی بر «محوریت مساجد برای فعالیت‌های فرهنگی در محلات» مورد قبول قرار نگرفت و نهایتاً رویکرد کلی قانون برنامه پنجم نسبت به مساجد، کمافی‌السابق با تأکید بر جهات عمرانی تدوین و تصویب شد
۳	قانون صدا و سیما	طرح اداره صدا و سیما که ملهم از پیش‌نویس مرکز پژوهش‌ها بود اغلب مواد آن بجز مواد (۲) و (۶) مورد بررسی قرار گرفت و به تصویب کمیسیون رسید
۴	اصلاح قانون مطبوعات	یک تبصره به ماده (۱) آن اضافه و تصویب گردید
۵	قانون سایت‌های خبری	—
۶	طرح نظام جامع حقوق رسانه	در نهایت کمیسیون طرحی ارائه نمود که دارای ایرادات فراوان بود
۷	قانون تقویت رسانه‌ها در ابعاد برون‌مرزی	—
۸	قانون امر به معروف و نهی از منکر	طرح امر به معروف و نهی از منکر که کمیسیون فرهنگی به‌عنوان کمیسیون فرعی برای آن در نظر گرفته شده

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
		بود، پس از بررسی‌های فراوان در کمیسیون‌های «فرهنگی» و «سیاست داخلی و شوراها» (کمیسیون اصلی)، مسکوت گذارده شد
۹	بررسی خلأهای قانونی در حوزه زنان، جوانان و خانواده	—
۱۰	تدوین برنامه رفع مظلومیت از فرهنگ	اقدام خاص در کمیسیون در این رابطه انجام نشده است
۱۱	تدوین روش‌های تحقق سند وصیتنامه حضرت امام (ره)	—
۱۲	طرح نظام جامع باشگاه‌داری در ایران	بررسی مقدماتی طرح - تشکیل کمیته‌ای با مسئولیت آقای دهقان - بررسی در کمیته مذکور - ارائه گزارش به کمیسیون - عدم پذیرش طرح در کمیسیون فرهنگی - ارجاع به مرکز برای اعلام نظر
۱۳	نظارت بر اجرای دقیق قوانین و ارائه گزارش از تخلفات احتمالی به هیئت رئیسه	—
۱۴	تهیه گزارش سالیانه از دستگاه‌های زیرمجموعه آن کمیسیون	—
۱۵	تهیه قوانین لازم جهت برون‌سپاری فعالیت‌های فرهنگی کشور	۲۶ ماده از «قانون ناظر بر تأسیس و فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد (غیر دولتی)» در صحن علنی مجلس به تصویب رسید که با اعتراض سمن‌ها بررسی سایر مفاد آن مسکوت گذارده شد. این قانون عملاً مسیر صدور مجوز برای سمن‌ها را بسیار صعب و دشوار نموده است. در ضمن کمیسیون سیاسی به‌عنوان کمیسیون اصلی بررسی طرح «ناظر بر تأسیس و فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد (غیر دولتی)» انتخاب شده بود

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱۶	ارائه گزارش سه‌ماهه از عملکرد اصل ۴۴ در دستگاه‌های زیرمجموعه آن کمیسیون به کمیته مربوط در مجلس	—
۱۷	بررسی تدوین آیین‌نامه‌هایی که مطابق قوانین باید در موعد مقرر تدوین و تصویب می‌گردید و ارائه گزارش به هیئت رئیسه	—

۱۲. کمیسیون قضایی و حقوقی

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	تدوین قوانین لازم جهت نیل به سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی در بخش قضایی	مصوبات کمیسیون حقوقی و قضایی از جمله قانون مجازات اسلامی و قانون آیین دادرسی کیفری و قانون تجارت (در حدود ۳۵۰۰ ماده) لایحه حمایت خانواده و برخی از مصوبات برنامه پنجم توسعه؛ در راستای سند چشم‌انداز و خصوصاً بندهای «۱ و ۲ و ۷ و ۸ و ۱۰ و ۱۲ و ۱۵ و ۱۷» سیاست‌های کلی نظام در امور قضایی ارزیابی می‌گردد
۲	تدوین قانون مجازات اسلامی	قانون مجازات اسلامی تدوین گردیده و در مرحله ابلاغ به دولت می‌باشد. این هدف ۱۰۰ درصد تحقق یافته است
۳	اصلاح قانون چک	قانون چک در ضمن قانون تجارت به طور کامل اصلاح گردیده است. این هدف ۱۰۰ درصد تحقق یافته است
۴	تدوین قانون مبارزه با اشرار	درخصوص مبارزه با اشرار دو قانون با عناوین تشدید مجازات جرائم اخلال در امنیت روانی جامعه و تشدید مبارزه با جرائم خشونت‌بار در کمیسیون قضایی مصوب شده است و این هدف تا حد زیادی تحقق یافته است
۵	بررسی و تدوین حقوق اساسی با توجه به تغییرات به سمت سرعت و کسب‌وکار الکترونیک	این هدف نامفهوم است لکن اگر منظور؛ کمک به گسترش تجارت الکترونیک و تسهیل کسب‌وکار است؛ کمیسیون در بخش‌های اسناد (با تجویز صدور کلیه به صورت اسناد الکترونیک) و ورشکستگی قانون تجارت و قانون برنامه پنجم (لزوم انجام کلیه مراحل ثبتی و تنظیم معاملات به صورت الکترونیک) بدین امر اهتمام داشته است

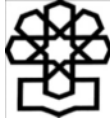
ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۶	نظارت بر اجرای اصل ۴۴ در مورد دستگاه‌های زیرمجموعه آن کمیسیون و ارائه آن به هیئت رئیسه	اقدامی نشده است و ظاهراً این موضوع را کمیسیون اصل چهل و چهارم عهده‌دار بوده‌اند.
۷	بررسی و تدوین آیین‌نامه‌هایی که مطابق قانون باید در موعد مقرر انجام می‌گرفت و ارائه آن به هیئت رئیسه	اگر منظور از این بند تدوین آیین‌نامه‌های قانونی است؛ کمیسیون در این زمینه فعالیتی نداشته است و اگر منظور نظارت بر تدوین آیین‌نامه‌های مندرج در قوانین توسط دولت است پاسخ به این سؤال در اختیار کمیسیون خواهد بود
۸	تدوین گزارش سالیانه نظارتی دستگاه‌های مربوط و ارائه آن به هیئت رئیسه	پاسخ به این سؤال در اختیار کمیسیون است. ولی ظاهراً اقدامی صورت نپذیرفته است
۹	کمک به تنقیح مربوطه به آن کمیسیون	قوانین تنقیح قوانین مرتبط با این کمیسیون در دستور کمیسیون بوده است، لکن با توجه به اشکالات بسیار زیاد موجود در طرح‌های نمایندگان در این خصوص، تاکنون مصوبه‌ای در این زمینه به تصویب نرسیده است
۱۰	نظارت بر اجرای دقیق قوانین و ارائه گزارش از تخلفات احتمالی در دستگاه‌های زیر مجموع آن کمیسیون به هیأت رئیسه	پاسخ به این سؤال در اختیار کمیسیون است. ولی ظاهراً اقدامی صورت نپذیرفته است
۱۱	بررسی و تدوین حقوق اساسی با توجه به تغییرات به سمت سرعت و کسب‌وکار الکترونیک	- برگزاری همایشی با عنوان قوانین و مقررات عصر اطلاعات - بررسی حسن اجرای قانون تجارت الکترونیک

۱۳. کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۱	تدوین قوانین بسترساز تحقق سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی در زمینه کشاورزی، آب و دامپروری و محیط زیست و منابع طبیعی	بخشی از مفاد بند «۱» لایحه جامع منابع طبیعی مراحل نهایی خود را طی کرد اما دولت آن را پس گرفت
۲	تدوین قانون جهت بالا بردن کیفیت نهاده‌های کشاورزی با بهره‌گیری از تکنولوژی جدید و حفظ محیط زیست (بیوتکنولوژی)	بلااقدام ماند
۳	تدوین قوانین لازم جهت جلوگیری از تبدیل اراضی کشاورزی به ساختمان‌سازی و همچنین جلوگیری از کوچک شدن اراضی	بخشی از مفاد مورد نظر در قانون جامع منابع طبیعی دیده شده است
۴	تدوین قوانین حمایتی جهت خودکفایی در محصولات کشاورزی و دامی	بلااقدام ماند
۵	تدوین قوانین لازم جهت توسعه صنایع مکمل کشاورزی (بسته‌بندی، تبدیلی و...)	بلااقدام ماند
۶	نظارت بر اجرای اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی در مورد دستگاه‌های مرتبط به آن کمیسیون و ارائه گزارش سه‌ماهه به هیئت رئیسه	بلااقدام ماند
۷	نظارت بر اجرای دقیق قوانین و تهیه گزارش از تخلفات مرتبط و ارائه به هیئت رئیسه	بلااقدام ماند

ردیف	عنوان	اقدام انجام شده در کمیسیون
۸	تدوین قانون جامع آب (با همکاری کمیسیون عمران) و مهار آب‌ها مخصوصاً آب‌های مرزی	تاکنون اقدامی صورت نگرفته است و لایحه‌ای ارائه نشده است
۹	ارائه گزارش سالیانه از دستگاه‌های زیرمجموعه به هیئت رئیسه	کلیه برنامه‌های کاری مجلس هشتم در بخش کشاورزی و منابع طبیعی با تدوین قوانین زیر محقق گردیده است: ۱. تدوین و تصویب قانون ملی ایمنی زیستی ۲. اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها ۳. قانون افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی ۴. قانون جامع دامپروری ۵. قانون جامع منابع طبیعی و خاک لذا به نظر می‌رسد در این بخش بیش از آنکه نیاز به پیشنهاد طرح یا لایحه جدیدی باشد نیاز به تحقق، اجرای قوانین و تنقیح قوانین است. درخصوص بخش محیط زیست پیشنهاد می‌گردد طرح قانون جامع ارزیابی اثرات زیست‌محیطی (که توسط کارشناسان این دفتر در حال تهیه است) در مجلس نهم مورد بررسی قرار گیرد
۱۰	نظارت بر تدوین آیین‌نامه‌هایی که در قوانین، دولت ملزم به تهیه آنها شده است و ارائه گزارش به هیئت رئیسه	بلااقدام ماند
۱۱	همکاری در جهت حذف مقررات زائد و تنقیح قوانین	بلااقدام ماند

شماره مسلسل: ۱۲۴۰۸

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: عملکرد کمیسیون‌ها در اجرای برنامه‌های ابلاغی ریاست مجلس شورای اسلامی در دوره هشتم (ویرایش دوم)

نام دفتر: معاونت پژوهشی

تهیه و تدوین: دفتر تخصصی

ناظر علمی: —

متقاضی: محمدرضا باهنر (نایب رئیس مجلس شورای اسلامی)

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۴/۱۲